Täysistunto

Keskiviikko 9.3.2022 klo 14.00—15.48

6. Hallituksen esitys eduskunnalle EU:n joukkorahoitusasetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 228/2021 vp
Valiokunnan mietintö TaVM 7/2022 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö TaVM 7/2022 vp. Nyt päätetään lakiehdotusten sisällöstä. — Avaan yleiskeskustelun. Esittelypuheenvuoro, edustaja Grahn-Laasonen, olkaa hyvä.

Keskustelu

15.36 **Sanni Grahn-Laasonen kok** (esittelypuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Esittelen nyt kaksi talousvaliokunnan yksimielistä mietintöä, siis tässä ja seuraavassa kohdassa, ja ensimmäinen koskee joukkorahoitusta.

Talousvaliokunta on käsitellyt hallituksen esityksen 228/2021. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki joukkorahoituspalvelun tarjoamisesta ja kumottavaksi voimassa oleva joukkorahoituslaki. Esityksessä ehdotetaan lisäksi muutettavaksi joukko muita lakeja, joilla on yhteys joukkorahoituspalvelun tarjoamiseen.

EU:n joukkorahoitusasetus on jo voimassa. Vaikka kansallisella lainsäätäjällä on vain vähän liikkumatilaa, kansallista sääntelyä täytyy yhteensovittaa asetuksen kanssa.

Talousvaliokunta puoltaa ehdotetun sääntelyn hyväksymistä vähäisin teknisin muutoksin. Huomautamme, että joukkorahoituspalvelun tarjoamiseen liittyvää vahingonkorvausvelvollisuutta tulee arvioida erityisesti joukkorahoitustuotteiden riskillisyyttä silmällä pitäen. Joukkorahoituslain vahingonkorvausta koskevia säännöksiä tulee tarkastella myös siitä näkökulmasta, että kansallista vahingonkorvauslakiamme ei sovelleta sopimussuhteisiin.

Talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisissa on tuotu esille Suomen asema kansainvälisessä vertailussa. On herätetty kysymys siitä, onko kansallinen sääntelymme omiaan luomaan meille takamatkaa sijoitustoimintaympäristönä. Talousvaliokunnan saaman selvityksen mukaan nyt ehdotettua sääntelyä vastaavaa normistoa on ollut voimassa jo pitkään muissa sektorilainsäädännöissä ja myös muissa valtioissa. Joukkorahoitusasetuksen Suomen kansallisen liikkumavaran käytön ohella myös verotukselliset ja muut taloudellisen raportoinnin säännökset vaikuttavat siihen, mikä valtio näyttäytyy houkuttelevana ympäristönä toiminnalle.

Rahoitusmarkkinasääntelyn perusongelmana on tasapainon löytäminen rahoitusmarkkinoiden sääntelyn ja markkinoiden vapaan toiminnan sallimisen välillä. Raskas sääntely,

jolla pyritään turvaamaan kansalaisten luottamusta rahoitusmarkkinoihin, voi johtaa korkeiksi koettuihin hintoihin tai rapauttaa toimialan kehittämisen edellytyksiä. Vastaavasti liian kevyt sääntely voi johtaa sijoittajien luottamusta vähentäviin lieveilmiöihin. Talousvaliokunta huomauttaa, että mikäli muutoin vahvasti säännellylle sektorille luodaan kevyemmin säännelty osa-alue, on odotettavissa, että markkinat muokkaavat toimintojaan siten, että ne voivat hyödyntää säädettyjä helpotuksia.

Talousvaliokunta pitää ehdotettua sääntelyä kannatettavana, huomauttaen kuitenkin, että nyt ehdotettu sääntely ei ole rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisen suhteen symmetrinen finanssisektorin muun sääntelyn kanssa. Rahoitusmarkkinasääntelyssä on varsin pitkälle meneviä ja hallinnollisesti raskaita velvoitteita sen estämiseksi, ettei rahoitusjärjestelmää käytettäisi edellä mainittuihin tarkoituksiin. Tässä katsannossa on epäjohdonmukaista, että EU-tasoinen suoraan sovellettava asetus jättää joukkorahoituspalvelun tarjoajat rahanpesun ja terrorismin rahoittamista koskevan direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle. Näistä lähtökohdista Suomi ei voi kansallisesti nyt säätää toisin. Talousvaliokunta pitää tärkeänä, että joukkorahoitussääntelyn jatkokehittämiseksi Suomi pitää tätä epäsymmetriaa esillä sen korjaamiseksi.

Myös sijoittajansuojaa koskevan sääntelyn tulisi olla mahdollisimman johdonmukaista ja yhdenmukaista riippumatta siitä, mikä taho rahoitustuotetta tai -palvelua tarjoaa. Tämän vuoksi olisi syytä jatkossa arvioida myös sitä, tulisiko joukkorahoituspalvelun tarjoaja velvoittaa kuulumaan tuomioistuimen ulkopuoliseen riidanratkaisuelimeen.

Talousvaliokunnan päätösehdotus siis on, että eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen 228/2021 sisältyvät 2. ja 4.—9. lakiehdotuksen ja hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen sisältyvät 1. ja 3. lakiehdotuksen. — Kiitos, puhemies.

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 228/2021 vp sisältyvien 1.—9. lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotusten ensimmäinen käsittely päättyi.